

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
 Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb hílföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
 cis. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:
 centiméterenként — filler.
 Nyitleri közlemények garmond
 soronként — filler.
 Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árendájában részesülnek.

A köziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Köziratok vissza nem adtak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Pusztuló garamvölgyi magyarság.

A csehszlovák állami statisztikai hivatal a mult hét folyamán tette közzé a legutóbbi, 1931. évi szlovenszkói népszámlálás végleges nemzetiségi eredményét, melynek számadatait általánosságban már mi is ismertettük mult számunkban.

Ezek a számok szomorú karácsonyi meglepetést hoztak a szlovenszkói magyarság számára, mert ugyanis amíg az 1921. évi népszámlálás alkalmával a statisztikai hivatal 648.180 magyart mutatott ki Szlovenszkóban, addig az 1931. évi népszámlálás statisztikája már csak 592.337 szlovenszkói magyarról számol be, tehát a szlovenszkói magyarság száma 55.843 lélekkel csökkent a két népszámlálás közti tíz esztendő alatt. Amíg a csehszlovák, az orosz és a cigány lakosság száma a statisztikában emelkedett, addig a magyaroké apad és visszafejlődik. A szlovenszkói magyarság tízéves vesztesége felülhaladja a százezer lelket is, hogyha tekintetbe vesszük a magyarság eddigi természetes népszaporodását, mert hiszen nemcsak halnak, hanem születnek is magyarok.

Megdermedt lélekkel tesszük fel a kérdést: vajon hová lett az 1921. évtől az 1931. évig a szlovenszkói magyarságnak az a hét százaléka, amellyel most kevesebbet mutat ki a statisztikai hivatal, nem beszélve az újszülött magyarokról?

Léva város népszámlálási adatait az állami statisztikai hivatal eddig még ugyan nem közölte Léva városával, de az országos hivatal Léva város gazdálkodásának felülvizsgálására kiküldött bizottságának jegyzőkönyvéből megtudtuk, — s aminek hivatalos erejében kételkedni nincs okunk, — hogy lévai viszonylatban a magyarság százaléka arányszáma még az országos arányszámnál is megdöbbentőbb mértékben esett alá, amely tényvalóság a jövőre nézve a legkomolyabban fenyegeti Léva város magyar jellegét és a magyarság nyelvi jogainak a községi közigazgatásban való érvényét. Ugyanis az országos hivatal bizottságának adatai szerint Léva magyarsága az utolsóelőtti népszámlálás óta eltelt tíz év alatt 65.5 százalékról 39.51 százalékra esett alá, ami mintegy 25 százaléknyi veszteség egyik népszámlálástól a másikig. Nem kell hozzá más, csak még egy ilyen eredményű újabb

népszámlálás és Léva városa elvezíti a nyelvtörvény rendelkezése értelmében ma még öt megillető magyar nyelvhasználati jogát, amint azt sajnálattal láttuk pár hónap előtt Pozsony és Kassa városánál.

Azokban figyelemre méltó jelenség, hogy Léva városának magyar jellege csupán a statisztika számadatainak tükrében esett vissza ilyen nagy mértékben, mert a valóság képe ettől nagyon elütően most mutat. Bizonyára az igazságot állapítjuk meg, amidőn arra hivatkozunk, hogy egy város nemzeti-ségi viszonyainak legműbb kifejezője a titkos választás után kialakult városi képviselőtestület. Léva képviselőtestületi közgyűlésein pedig a 36 tag közül mindössze csak hatan szoktak szlovák nyelven felszólalni s általában a magyarok vannak többségben, a valóság tehát más, mint a papírforma.

Léva magyar jellegének komoly veszdelme még az egyoldalú nemzetiségi felszívódás is. A Lévat környező szlovák falvak népének természetes szaporodásával szemben itt állnak a magyar falvak a születések mesterséges korlátozásával, az „egykevel“, aki a családi birto-
 kot örökli. A mi vidékünk magyar falvaiban sokkal több koporsót készítenek évente, mint böcsőt, így a népmozgalom aránya itt még a magyar községek lakosságának régi számát sem tudja mindenütt fenntartani, nem hogy a fejlődést és a gyarapodást mozdítaná elő, annál kevésbé kap innen Léva magyarsága megerősítést, míg a szlovák falvakból szociális és gazdasági okokból mind többen vonulnak be Lévába. Szomorú mementó ez a garamvölgyi magyarság számára!

A technokráciáról.

Irta: HOLLÓ GÉZA.

(Befejező közlemény.)

Ehhez a böccességhez azonban nincs szükség a technokratákra. Idáig eljutottak már száz évvel ezelőtt a Weser hajósai, akik szétrombolták az első gőzhajót és azok a tákécsok, akik összevazták az első szövegépet. Gőzhajók azért mégis járnak, szövegépek mégis vannak s az emberiség ma már el nem lehetne nélkülök. A technokraták nem is a gép ellen fordulnak. Szerintük a gép igenis áadás, mely egy részt böcséget teremt, kezbe adván az embernek a kézzel hozzá nem férhető kincseket is, másrészt szabadá teszi az embert, elvégezve helyette az élet fenntartásához szükséges munka legnagyobb részét. A baj nem ott van, hogy a gép munkát végez az ember számára, hanem ott, hogy munkát végez az ember rovására, elveszi tőle az életlehetőséget. De ennek nem a gép az oka,

hanem az emberi önzés és a helytelen mai rendszer.

Miféle rendszer az, kérdik a technokraták — amely valamely tárgynak az értékét attól teszi függővé, hogy valaki mennyi pénzt hajlandó érte adni?

A kenyér értékét nemde az ő táplálókereje szabja meg? Változik ez a táplálókérték? Ugyanolyan minőségű kenyérnél nem! Az mindig egy meghatározott számmal, a kenyér kalóriaértékével lesz kifejezhető — ma úgy, mint holnap, tíz, száz évvel ezelőtt éppen úgy, mint tíz, száz évvel ezután. — De azért a kenyér ára mégis folyton ingadozik. Egy bizonyos minőségű cipő éppen annyit ér az ember részére ma, mint tíz év előtt és ma fél áron kapható. Egy kilogram szén, egy liter olaj ugyanannyi melet ad, ugyanannyi erőt fejleszt, mint husz évvel ezelőtt s az ára mégsem ugyanz. Amig az árucikkeket kizárólag emberi erővel termelték, addig az árak nem nagyon változtak, mert az embererőt más javakkal kellett visszapótolni — fenn kellett tartani. A felhasznált energiát azzal az idővel mérték, ameddig az $1/10$ lóerőnyi energiát kifejtő ember munkában állott. Az idő a munkateljesítmény, a bér és az ár jól kiegyensúlyozott, sőt automatikusan kiegyensúlyozott, egyenes arányban állottak egymással. A géperő beavatkozása azonban felborította, bizonytalanná, sőt visszássá tette ezt az arányt. Ugyanennyi kenyér előállítására a traktor, az aratógéplőpég és a gőzmalom korában nem annyi időre van szükség mint azelőtt. A kenyér kalóriaértéke változatlan maradt, de az előállítására fordított idő mennyisége megváltozott. Ugyanugy, sőt még nagyobb mértékben változott meg más termékekénél. Ha tehát az embert továbbra is csak a munkában eltöltött idő és a régi bérskála szerint fizetik, akkor 10—100—1000-szeres érték termelése mellett sem kap többet, mint azelőtt. A vállalkozó ellenben 10—100—1000-szeres értéket kap. Így, hogy ennek egy része behajlik üzemi költségekre, vagy elvész a redukált árak folytán, de azért a javak elosztása mégis túlságosan aránytalanul változik. Legjobban bizonyítja ezt a régi időben ismeretlen mamuthagyonyok keletkezése. De még ez sem lenne olyan nagy baj. A bajott van, hogy Malthus jóvondólesének pont az ellenkezője következett be — nem azért, mert a számítás rossz volt. hanem azért mert új erők léptek be az emberiség életébe. Nem hogy az emberek száma nőtt volna gyorsabb tempóban, mint a termelt javak mennyisége, hanem megfordítva, a termelt javak mennyisége nőtt gyorsabban, mint nem csak az emberek száma, hanem mint fokozott életstandard mellett is, az emberek fogyasztó képessége. 1910-től 1930-ig az emberiség száma csak 23 százalékkal növekedett, míg a termelt gabona mennyisége 37 százalékkal, az acélé 57 százalékkal, a vízierőé 91 százalékkal, az olajé, vagyis petroleumé 350 százalékkal növekedett. Világos, hogy ha az emberek a mai segédőrk mellett ugyanannyi időt fordítanak a termelésre, mint régebben, akkor okvetlenül túltermélesnek kell beállni. Vagy a munkaidőt kell tehát redukálni, vagy a gépek és a felhasznált energiák mennyiségét. A munkaidőt kétféleképpen lehet redukálni: vagy kevesebb munkát dolgozik ugyanannyi ideig, mint régen, vagy ugyanannyi munkát dolgozik, mint régen, de kevesebb ideig. A jövő egészséges gazdasági rendje azon nyugszik, hogy a munkaidőt helyes arányba hozzuk a rendelkezésre álló energiával s a fogyasztás mértékével és a mun-

kabrékkel. A munkaidő szabályozásával a munkanélküliség kérdése teljesen megoldható, ha az egységesen vitetik keresztül az egész világban, mert ez esetben a termelési költség-többlet egyformán terhelvén minden termelőt, a verseny feltételei és eshetőségei ugyanazok maradnak minden termelőre, mint eddig. A munkaidő leszállítását azonban nem követelheti a bérek redukálása, mert akkor semmit sem nyerünk. Ha kevesebb munkás alkalmazása mellett a fogyasztók számának összegszagorodása teszi halálosan betegé a gazdasági életet, a munkabér redukciójánál a fogyasztók egészségese, ennéltozva vásárló-képességeik ugyanolyan összegszagorodása teszi betegé a gazdasági életet. E cikk keretében részletes számításokkal nem igazolhatom, de tény az, hogy az árak mérsékelt emelkedését sokkal inkább el tudja viselni a gazdasági élet, mint széles négtömegeknek a fogyasztásból való kiesését.

A technokraták szerint a gép korszakában a pénz már nem elegendő a termelt javak forgalmának lebonyolítására s az árfurrogalom zavarainak nagy része éppen onun ered, hogy amíg az árak mennyisége 20 év alatt 30-tól 300 százalékkal növekedett, addig az arany mennyisége 6 százalékkal csökkent. De a pénz már nem is tudja kellő módon kifejezni az árú értékét s arra egyedül az energiaegységek alkalmasak úgy, hogy a pénz-egységeknek helyébe ezeket, illetve az aranyra szóló utalványok helyébe energiamegnyiség-ekre szóló utalványoknak kell lépniük.

Az energiaegységek bevezetésével nem szűnik ugyan meg a vagyon és a tőke, de teljesen lehetetlenné válik az árak ingadozása s ezzel kiküszöbölődik a gazdasági élet egyik legveszélyesebb rákfenéje, a spekuláció, mely vagy hazarárdjáték, aminek a gazdasági életben nincs helye, vagy másoknak, a kevésbé értesülteknek szemérmetlen kifosztása, aminek az erkölcsi életben nincs helye.

A spekuláció kiküszöbölésével megszűnik a véleményes és nem a tényleges szükségletekhez alkalmazandó termelés, tehát egyáltalán a túltermelés.

Mivel a gazdasági élet a társadalmi életnek legdominánsabb tényezője, hozzá kell igazodni mindennek. Viszont őt magát nem

lehet egyesek kényére-kedvére bizni, mivel elmúlt már az az idő, midőn a termelés és fogyasztás automatikusan szabályozta egymást és automatikusan egyenlítődek ki. Az eddigi anarchisztikus termelés helyére a tervszerűen szabályozott termelésnek kell lépni s mivel az egész gazdasági élet tulajdonképpen a rendelkezésre álló energiák, tehát voltaképpen a mindenkori technikai készség függvénye, a gazdasági életnek szakértő szabályozói csak a kellő áttekintéssel bíró technikusok lehetnek. Mivel pedig a gazdasági élet, mint már említettük, a közélet domináns tényezője, az egész közélet, az egész társadalom vezetését, uralmát a technikusoknak kell átvenniük.

Ez éppen az, amit a technokrácia szó kifejez.

Röviden: a technokrácia célja az anarchisztikus gazdálkodás helyébe az egész közéletet uraló technikusok vezetésé alatti tervgazdálkodás s az önző, spekulatív termelés helyébe a közszükségletek fedezését szolgáló termelés bevezetése.

Hogy politikai szempontból milyen módon és milyen eszközökkel éri el ezt a célt, azt a technokraták még nem fogalmazták meg világosan, hiszen a technokrácia egyelőre még szülőházájában, Amerikában sem politikai párt, hanem inkább társadalomfilozófiai irány, mely azonban, ha helytálló, előbb-utóbb gyakorlati érvényesülést szerez az élet reális alakulásaiban, tehát a politikában is. A technokraták ebben a kérdésben körülbelül azon az állásponton vannak, hogy a hajót szükségsszerű eg csak az kormányozhatja, aki tényleg ért a kormányzáshoz, miután pedig a világ sorsát technikai tényezők döntik el, szükségképpen technikusokat kell a vezető pozícióba helyezni, akár akarják az emberek, akár nem. A dolgok rendje erősebb kényserítő erő, mint az emberek akarata s ezért nem is lehet az emberek akarata szerint vinni az ügyek vezetését, hanem annak a tudomány parancsszava szerint kell igazodni. A technokraták ilyen módon a lehető legelősebb és tegyük hozzá az összes diktatorikus törekvések között a leglogikusabb, ellentétbe kerülnek a demokráciával és a parlamentáris kormányformával s közel rokonságba kerül-

nek Piato republikájával, melyet kiválasztott bölcsek kormányoztak.

Ami most már a technokrácia értékének és kereszülvethetőségének kérdését illeti, mindjárt kezdetben meg kell állapítani, hogy a technokratáknak határozottan javukra kell elkönyvelni azt, hogy rendkívüli élességgel, határozottsággal s a bizonyító anyagoknak nagy gazdagsággal mutatnak rá arra az ellentétre, ami a technika és a társadalom mai fejlődése között fennáll, s ami, ha így marad, föltétlenül végzetes eredményekre vezet.

A másik érdemük az, hogy nem csak egyoldalúan, t. i. a munkások szempontjából mutatják be a veszélyt, hanem a tőke és a társadalom egészének szempontjából is és nem engedik, hogy érveik elől bárki is egyéni vagy osztályönzésének bástyái mögá vonulhasson vissza.

A harmadik nagy érdemük, hogy a munkaidő arányosságával megmutatják a kibontakozás legközelebbi útját.

A negyedik érdemük, hogy nem esnek az egyszerű negáció hibájába s nem a gépek elpusztításában, hanem annak helyes felhasználásában látják a jövő fejlődésének útját.

Az ötödik érdemük, hogy végre egyszer kimondták, hogy nem a szám, a tömeg, nem az indulat, nem az önző erő, hanem a tudomány és a tudósok vannak hivatva az emberiség sorsának intézésére, feltéve, hogy a tudásom kívül az ehhez megkivántató egyéb képességekkel is rendelkeznek.

Ennél az utolsó érdemüknél azonban meg kell jegyezni, hogy a tudásom kívül a kormányzáshoz való egyéb képességek követelményét már mi tettük hozzá. — Ők maug csak a tudást emelték ki s ezt tartják a legfőbb, szinte egyetlen követelménynek. — Am ez magában véve még nem elég. Ma is vannak kiváló szakemberek, akik azonban semmiképpen sem lennének alkalmasak, nem a világ, de még a legkisebb emberi közösség kormányzására sem. Vagy azért, mert éppen csak szakemberek, kik a saját tudománykörükn kívül dolgozról édes keveset tudnak s még annyi érzékük sincs irántuk, hogy azoknak létjogosultságát elismernék, vagy azért, mert a tudásom mellett kiányzik belőlük a szervező erő, vagy azért, mert erkölcsileg nem

Léva története a XVIII. században

1. Irta: HAICZL KÁLMÁN dr.

Léva vára II. Rákóczi Ferenc szabadságharca alatt.

II. Rákóczi Ferenc 1703. év nyarán bontotta ki a szabadságharc zászlaját és egyre gyarapodó hadseregével a nyugati országrészek felé igyekezett. Az Ocskay László vezérlete alatt álló felsőmagyarországi sereg szept. 14-én már Korponát, következő napon pedig Bozók várat foglalta el. Erre a megijedt bánványosok is meghódoltak. Ocskay a Bozók várából elhozott ágyúkkal Léva alá ment, amelyet szept. 17-én csellel hatalmába kerített. A lévai végbéli hajduság, a kurucokhoz állott és Farkas Sándor vezetésé alatt ezredé alakult, míg a lovasságot Ebeczyk Imre és Ádám szervezték meg. Ocskay főhadiszállását Léván üttötte fel, s ezalatt csapatai Nyitra, Érsekújvár, Garamszentbenedek, Csábrág, Kékkő várak felé száguldottak. Kistapolcsányt bevették, Párkányt is elfoglalták és felégették. Szept. 23-án egyik 300 főnyi csapat Verebelyről száznál több paripát és sok fegyvert hozott el. Szeptember végéig egész Bars vármegye — Garamszentbenedek kivételével — a kurucok hatalmában volt.

Szitnya vára okt. 24-én nyitotta meg kapuit Duló Ádám hadai előtt, néhány nappal később pedig Csábrág vára is meghódolt. A várból „öt derekas ágyut, két tonna port, egyéb lövő-szerszámokat” Léva várába hoztak. (Thaly. A székesi gróf Bercsényi család. 61.)

Léva azonban csak rövid ideig maradt a kurucok birtokában. Ocskay mulatozással, tivornyázással töltötte idejét és példáját a katonaság is követte. Október 18-a táján tartotta lakodalmát Kovách István, Verebely székbeli viceispánnak özvegyével, Tisza Ilonával Léván, s itt töltötte mézesheiteit, mitsem törődve azzal, mi történik körülötte.

Ezalatt gr. Schlick Lipót tábornok, akit a bécsi haditanács az ellenfélkelés vezérletével megbízott, gr. Forgách Simon, gr. Koháry István, Bottány János és gr. Eszterházy Antal csapataival egyesülve, október 29-én Nyitrára, 30-án Garamszentbenedekre, 31-én Ujbarsra érkezett. Még aznap a Garamon átkelve, Ocskaynak gondtalul pi-

henő előcsapatait a Percz pataknál megtámadta és Léva várába kergette vissza. Erre Ocskay a várat a gyalogság őrizetére bízván, lovasságával Bakabánya felé vonult vissza. Mire Schlick serege Léva alá érkezett s a várat ágyuztatni kezdte, a megzavarodott 500 főnyi hajduból álló őrség a várat még aznap este ellenállás nélkül feladta. (Thaly. Bercsényi család III. 74. Ocskay László, 28. Hadi krónika II. 38.)

Ugy látszik, Schlick serege ekkor gyújtotta fel Léva városát, miután lakosságát mindenéből kifosztotta. (L. Bars 1932. szept. 25. számát.) Innen nov. 3-án a bánványosok ellen indult, Ocskay pedig Ebeczyk Imre lévai és Réthely Ferenc szécsényi kapitányok megmaradt csapataival Nógrádba vonult vissza Bercsényihez.

Am a kocka hamarosan megfordult, A november 15-én Zólyomnál aratott kuruc diadal után Schlick seregével Körmöczön át Bajmóc felé vonult vissza, Bercsényinek előre küldött csapatai előtt pedig nov. 23-án kaput tárt Garamszentbenedek, majd Ocskay Andrásy Miklóssal egyesülve nov. 27-én Lévat foglalta vissza. December közepén a morva és osztrák határig minden a kurucok kezén volt és Bottány János, a híres zredes is Rákóczián titkos hívévé lett.

A következő év folyamán Léva a hadi szintéren kívül maradt. Mikor Heister gróf tábornagy új fővezér aprilis hó közepén Érsekújvárat a kuruc zrlat alól feloldotta és Bercsényi ellen indult, ez a tulerő ellen kénytelen volt Léva felé visszavonulni. A Dunántúlról vett kedvezőtlen hírek azonban Heister arra készítették, hogy Komáromba térjen vissza, miközben Bercsényi huszárjai folyton csipkedtek, zaklatták. Távoztával Érsekújvár zrlata is újból megkezdődött.

A nagyszombati szerencsétlen kimenetelű csata után Rákóczi Semptén üttötte fel hadiszállását, majd dec. 30-án Lévára jött. A szerzetesélet csapatok gyülekező helyévé ugyanis első vonalban Semptét, másodvonalban Kistapolcsányt, s a további hadak számára Lévat választotta, ahol nagy élelmiszer raktárjai voltak.

1705. január 3-án tartotta meg a fejedelem Léva a tanácskozást, amelyben Bercsényi és Széchenyi Pál kalocsai érsek is résztvett. Az utóbi innen írta Rákóczirol: „megkeményedett már a szive.” (Dr. Márki. II. Rákóczi Ferenc. I. 381.) Január 6-án pedig udvari hadaival Kistapolcsányba ment át, ahol február közepéig maradt.

állanak azon a fokon, hogy saját érdeküket háttérbe szorítsák a köz érdekével szemben.

Ugyanezen ötödik pontnál nyílt kérdés marad: mi módon választassák ki az a bölcs diktátor, vagy a tudós tanács tagjai?

A nép válassza őket? Akkor megint ott vagyunk a technokraták által perhorreskált demokráciánál, azzal a különbséggel, hogy a nép a tudományos rátermettséget még sokkal kevésbé képes megítélni, mint a politikai rátermettséget.

Ezen a módon a jövő államának vezetőségét kiválasztani lehetetlen.

A vezetők tudását illetőleg a kérdést valahogyan még meg lehetne oldani olyan formán, ahogyan az egyetemi tanárok, kutató intézetek és tudományos akadémiák tagjait választják — bár az utóbbi testületek a haladás és szellemi mozgékonyaság tekintetében nem a legjobb hírek örvendenek. — Valahogyan azért mégis csak menne a dolog — mindenestre jobban, mint ma, mikor a kormányzashoz szerte az egész világon minden egyéb kel előbbre való, mint éppen a tudás.

A legfontosabb elvenként azonban az, hogy egy jobb világ kialakulásának, fennmaradásának és virágzásának legalább olyan fontos előfeltétele, hogy a a vezetők és kormányzók erkölcsileg kiválóak legyenek, mint az, hogy tudás tekintetben kiválóak legyenek. Már pedig a tudás maga semmi garanciát nem nyújt az erkölcsi kiválóság tekintetében. Gondoljunk csak azokra a nagyon tudós felhalálókra, akik lázas buralommal keresik a legtekintélyesebb emberpusztító eszközöket, mert azon lehet legtöbbet keresni és saját hazájuk romlására is készek áruba bocsátani annak, aki legtöbbet ígér érte. Hisz az az egész végzetes veszély, mely ott függ a mai emberiség feje fölött, nem éppen onnan származott e, hogy több volt az emberekben a tudás, mint az erkölcsi érték s a tudás alkotásait az önzés vette a kezei közé?

Egy technikailag fejlettebb világot felépíthetnek és fel is építettek pusztá tudással, de egy jobb világ felépítéséhez jobb emberekre van szükség.

A kormányzashoz nem nélkülözhető a tudás, tehát egy technikai korszakban a technikai tudás; az első és legfontosabb kellék azonban mégis csak az erkölcs.

A technokraták elgondolását tehát ki kell egészíteni. Ha elfogadjuk is, hogy a mai bonyolult világban szükség van egy technikai vezérkarrá, de azért kell felettük lenni egy másik szervnek, mely javaslatokat és intézkedéseket etikai szempontból bírálja felül és döntöns azok elfogadására és keresztülvételére fölött.

Van valami, aminek felette kell állani még a technokráciának is és ez az Etokrácia, az erkölcs uralmi rendszere.

— **Az Izraelita Nőgyelet szilveszteri teatestélye** forró és nagy siker jegyében zajlott le a városi vígadó színházteremben, amely ez alkalommal izlésesen barrá volt átalakítva és felszítva. Az agilis rendezőség ez alkalomra ügyes műsort állított össze, amellyel az egész estét hangulatosná, kedvessé tette. A szereplők mindegyike tehetségének és tudásának a legjavát mutatta be a játékonyság oltárán. A műsor első száma Wiener valzer volt. Ezt a régi, igen szép s már elfeledett táncot Steiner Zsuzsi, Szilárd Juliska, Vas Pál és Drexler István lejtették el nagy sikerrel, a közönség lelkesen egy régi boldog kor kellemes emlékeit felbrazsítva. Utánuk az apacs táncot Schlesinger Lí és Knapp Sándor mutatták be ügyesen. Az angol valzerit Reitmann Márta és Feldmann Béla táncolták el szépen, nagy hatást kelte. Majd egy kedves kis táncosnő, Grünwald Edith került a parkettra bájos közvetlenségével, kellemes hangjával és meglepően ügyes táncával valóságoslag magával ragadta a közönséget. Hasonlóan nagy hatást keltett a vivó tánc is, amelyet négy kedves leány, Drexler Líli, Blumenfeld Rózi, Steiner Zsuzsi és Neumann Alice mutattak be ügyesen. Befőzésül Grünwald Edith és Ragányi László egyszerű akrobatatáncukkal nyerték meg a közönség tetszését. A kitünően megrendezett estély sikere a rendezőség, dr. Bányai Sándorné, dr. Csanki Aladárné, Engel Pálné, Schlesinger Béla és Rónai Sándor fáradságtalan, kitartó, lelkes munkájának az érdeme.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Teadólatlan.** Ma, vasárnap d. u. 4 órákor tartja a „Lévai Dalárda“ az előjelekből láthatólag igen hangulatosnak ígérkező vidám teadólatlanját a Kaszinó termeiben (Zöldkert utca), melyre az egyesület szép számu, lelkes tagjai mellett ezuton hív meg szeretettel mindenkit és lát szives vendégül, ki a zenét szereti. Találkozásunkkal ma, tehát szerezzünk magunknak egy igen kellemes délutánt.

— **Vallásos est.** A lévai protestáns leány egylet ma este 6 órákor a ref. egyház tanácstermében vendégzserelőkközreműködésével vallásos estély rendez, amelyre az érdeklődőket szeretettel ez uton hívja meg ez egyesület.

— **Kulturstély.** A Lévai Kaszinó legközelebbi kulturstélyét január hó 14-én, vasárnap este 6 órákor rendezi. Szerepelnek: ing. Simai Miklósné zongorajátékkal és Harmos Károly, komáromi festőművész felolvasással. Érdeklődőket szivesen lát a rendezőség.

— **Bimbóbulás.** Szomoró és sulyos csapás érte dr. Karafiát Máriausz főorvost, lapunk régi barátját, akinek kis unokája, Sörös Anikó december 29-én meghalt. Azeihunyt kedves kis gyermekben Sörös Béla, a losonci ref. teológia igazgatója és neje, Karafiát Zsuzsanna leányukat gyászolják. Temetés december hó 31-én volt Losoncon ösinte részvét mellett. Az Ur adta, az Ur elvette, áldott legyen az Urnak neve!

— **A Járás Magyar Közművelődési Bizottság kulturoldásai f. hó 10-én,** szerdán ismét megkezdődnek. A januári ciklus előadói a következők. Ehrenfeld Nándor mérnök, aki a relativitás elméletét fogja mindenki számára érthető módoá ismertetni, Kardhordó Ödön járásbíró a bűnöző emberek lelkivilágáról tart előadást a tudományból és a prehisztó összegezve mindazt, ami tanulságos és érdekes. Dr. Lauffer Lipót főorvos az orvostudomány fejlődéséről tart beszámolót a töle megszokott alaposasággal és felkészültséggel, Simai Miklósné zongoratanánó a modern zene megértéséről. Magyarzatait lejtászott példákul fogja kísérni. Dr. Simek István Mi lesz veled ember? című előadásában a jövő kialakulásának konturjait rajzolja meg. A többi előadó, nevezetesen: Fizély Lenke, Kópei Imre állatorvos, Majthényi László, dr. Sós László, Tóth Imre még nem közölték előadásuk címét. A bizottság, engedve a közönségnek, egy vitaestét is rendez befejezésül, espedig olyan formában, hogy a kitűzendő kérdéshez 3-4 hozzászólás lesz, természetesen, különféle szempontból, amelyet előre kell közölni a vita rendezőivel, hogy ez érdekes és sokoldalú legyen. A 10-én, szerdán 8 órákor tartandó előadás programja a következő: dr. Straszter Emer: A laikus nevelés csödjé, Kardhordó Ödön járásbíró. A bűnözők lélektana. A közönséget felkéri a Bizottság, hogy minél nagyobb számban látogassa az előadásokat, amelyek teljesen ingyenesek, mert az előadásokat csak kellőszámu érdeklődő jelenlétében tartják meg. Minden régi látogató hozza el ismerőseit!

— **Kinek volt a legboldogabb karácsonya?** Azoknak, kikről a legtöbben nem is sejtik. A karácsony szépséges misztériumában ugy megváltozik a világ képe egy kis időre az a kedves gyermeked hit: az anyajárás valóban valóra válik bűvkörében. Ilyen anyajárásban gyönyörködtem a lévai árvaházban dec. 24-én, amikor kigyuladt a 48 kis árva vágyakozó szeme előtt a földi anyaiszivek ajándékaival dusan megrakott nagy karácsonya s a nagy teremben elhelyezett asztalokon a különféle ajándékok mosolyogtak a meghatódt gyermek felé. Elérkeznylvüve néztem örömtől ragyogó kis arcukat, amint szépen énekeltek, verseltek és színte kis szívüket-lelküket szerették volna oda adni az Egylet nemeslelkű Előjáróinak és Jótévéinek hála zálogul. Akar gyönyörködni akar ártatlan gyermekek boldogságában, az el mulassza máskor az árvaház karácsonya meggyújtásán jelen lenni. Hogy tudnak azok a kis árvák a legkisebb dolognak is örülni!

Gyermekes tiszta örömkük mint valami delejes erő, átjárja a szemlélet is. — Örömkük még fokozódott, mikor a jó Bányai Pista bácsi Bányai néni a kis Évikét és Bözsiéket kézenfogva elvitték magukkal szeretetlakomára. Bátorzsvy bácsi a Béluskát vitte el 3 napra. Valló Viola a Miluskát, Reide Mimi, Valikát és Ionkát. Fótiszt. Piliárik István, nyug. esepes ur két leányt és két fiut vendéglét meg. Widlicska Jánoszlav 1 leánykát, Dóka Sándor, Valasek, Bázlik Jánosné, Kostyék Józsóné 1-1 leánykát, Riszner Arthurné, Matéffiné 1-1 fiúcskát, Buceker Bözsié, Antal Jánosné 2-2 leánykát vendéglétek meg. Ennek az igazán krisztusi szeretetnek a megnyilvánulása nemcsak a kis árvák hálás szívében marad örök édes emlék, hanem maradjon meg minden nemeslelkű jótévének a szívében a szerető Krisztus áldása. Érezték állandóan az élet nehéz küzdelmében azt az édes valóságot, hogy: veletek az Ur!

— **A Lévai Nőgyelet idei estélye** szenzációsnak ígérkezik. Színe kerül „A váló ok“, című 3 felvonásos operette. Szövegét Valló Albert és Barta Mór írták, a zenéjét Valló Albert gim. igazgató szerezte. Az estély farsang végén lesz megtartva.

— **A városi villanymű gondatlan vezetése** címen múlt számunkban közölt híre vonatkozólag vetjük a következő nyilatkozatot: A „Bars“ tekintetes kiadóhivatalának, Helyben. B. lapjának 1933. dec. 31-i 53. számában a 3. oldalon, a „Különfélek“ rovatában megjelent egy beküldött közlemény: „A városi villanymű gondatlan vezetése“ címen. Hivatkozással a sajtótörvény vonatkozó §§ árs, t. kérem b. lapjuk legközelebbi számában és ugyanazon helyen a következő helyreigazítás költségmentes lekötését. 1. Nem igaz, hogy a városi villamosmű gondatlanul vezették, e lenben igaz, hogy a város a üzemellenőrzőbizottság és üzemigazgató utján minden lehető elkövet a villamosmű gondos vezetése érdekében. 2. Nem igaz, hogy dec. 27-én a v. vill. mű oly erős áramot bocsajtott a vezetékbe, hogy attól nem csak vakító fényben uszott minden, hanem ami még rosszabb, kiégett minden villanykörte. Ellenben igaz, hogy a v. v. mű az előirt feszültségű áramot tartotta a hálózatban s a feszültség csak akkor szűkött fel, amikor a Kohn Miksa féle főtéri emeletre házról az olvadó hó és jégtömeg rázuhant az eresz alatt levő hálózati vezetékere s az egyik harangszigetelőt letérte, egy hogy a reáerősített egyik vezetékdrót felszabadulva lepatant és érintkezésbe került egy másik kitűnőnemű vezetékkel s ennek következtében a háromvezetékesrendszerű hálózat egyik oldalú tulfeszültséghez, a másik oldalon pedig elégtelen feszültséghez jutott. Már ezen tényből is megállapítható — még laikusok által is, — hogy csak azon lámpák éghettek ki, amelyek ezen tulfeszültség alatt álló vezeték-hálózati részen bekapcsolva voltak; amelyek tehát bekapcsolva nem voltak, vagy az elégtelen feszültségű hálózati részre voltak kapcsolva, nem éghettek ki. Az egyes izzók kicégése kizárólag az egyenáramú oldalon történt, ellenben a város két negyedében lévő forgóáramú hálózatra kapcsolt izzókat természetesen nem érinthette. A városi közvilágítás 270 drb. izzójából is mindössze 1 drb. 150 wattos és 8 drb. 25 wattos égett ki. 3. Hogy a reklamálásokra a villamosmű vezetője vis majorra hivatkozta, ez igaz; tette ezt azonban teljesen indokoltan és jogilag, mert a kezelésben vagy a felügyeletben mulasztás nem történt s pusztán a villamosműnön és vezetőségén kívül álló esemény idézte elő a tulfeszültség fellépését, melyet sem megelőzni, sem hatásonban megakadályozni nem állott módjában. 4. Nem igaz, hogy rövid időn belül ez már a második eset, hogy a fogyasztók villanykörteit mind kiégett, ellenben igaz, hogy 1933. július hó 23-án este a városi vígadótló a benzinkutakhoz vezető földalatti kábel átégett s a dec. 27-i esethez hasonlóan az egyenáramú hálózatban u. n. földalati tulfeszültséget idézett elő, mely alkalommal ugy a közvilágítás, mint a magánfogyasztók izzóinak egy-egy része kiégett. Ezen eset is tipikusan vis major eset volt, mert a v. vill. műnek nem volt módjában annak bekövetkezését megakadályozni. 5.

Nem igaz, hogy más városokban a világításnál nem fordulnak elgő világítási és üzemzavarok, ellenben igaz, hogy még nagyobb és modernebb villamosműveken is több órán át, sőt napon át tartó zavarok előfordultak, melyekről az újságírók közönségünk többiben is tudomást szerezhetett. A tekintetes Kiadóhivatalnak sziveségéért köszönetet mondva vagyok teljes tisztelettel: Boromisza, a. v. t. üzemigazgatója.

— **Szinielőadás.** Az alsószecsei műkedvelő ifjuság 1934. január 7-én, este 7 órakor a helyi Kulturbázisban táncmulatsággal egybekötött jótékonycélu szinielőadást rendez. Színe kerül: Csibe Károly „Legényfurfang” című 3 felvonásos népszépműve.

— **A Lévai T. E. disznótóros vacsorája.** A Lévai Torna Egylet f. hó 11-én csütörtökön este 8 órakor a városi nagyszálló éttermében (Danknél) disznótóros vacsorát rendez, amelyre az egyesület tagjait és azok barátait ezúton is tisztelettel meghívja az LTE rendezősége. Itt jegyezzük meg, hogy az LTE álarcsobálja február 3-án lesz.

— **Az 1933. adóévre szóló jövedelemadó,** általános kereseti adó és járadékadó vallomását az 1934. évi január 1. és február 28. napja közötti időközökben kell beadni. A jövedelemadóhoz az köteles vallomást beadni, akinek adóköteles jövedelme, becsámítva a feleség vagy élettárs és kiskorú gyermekek jövedelmeit is, az 1933. évben meghaladta a 7000 K-t. A több családtaggal bíró család fő felvontója a vallomásmadás kötelezettsége alól, ha jövedelme nem haladja meg a 8200 koronát és van legalább 4 családtagja (özvegy férfiak és nőknek 3); a 9200 K-t és van legalább 5 családtagja (özvegy férfiak és nőknek 4); a 11000 K-t és van legalább 6 családtagja (özvegy férfiak és nőknek 5). Kik szolgálati járandóságot élveznek, amennyiben jövedelemadójuk a járandóság fizetése alkalmával szabályszerűen levonva, vagy a kivétő hatóság részéről kivette lett, ha egyéb forrásból eredő jövedelmük a családtagok jövedelmének beszámításával nem haladja meg az 500 K-t, a vallomásmadás kötelezettsége alól fel vannak mentve ha csak valamás adására külön felhívja nek az általános kereseti adóhoz az köteles vallomást beadni, ki haszonhajtó vállalkozást, üzletet vagy foglalkozást folytat, nyereség elérésére irányuló céllal. A járadékadóhoz az köteles vallomást beadni, ki ezen adó alá tartozó járandóságokat élvez — hacsak az adó nem az adósánl vonatik le — amennyiben az adóköteles járandóság saját maga, vagy az adózó egyéb jövedelmének, illetve a család fő jövedelmének hozzászámításával meghaladja a jövedelemadó alá tartozó jövedelmek fent megjelölt határait. A magasabb szolgálati illetmények adója alá eső (évi 100.000 K-t meghaladó járandóságokat a jövedelemadó vallomásban kell bevallani. Annak, ki vallomásmadási kötelezettségének a fenti határidőben eleget nem tesz, kivethető az adó hivatalból, további külön meghallgatása és a vallomás beadására való felszólítás nélkül a rendelkezésre álló adatok alapján. A forgalmi, valamint a fényüzési adó fizetésére kötelezett vállalkozók kötelesek az 1933. évre szóló adóbevallást az 1934. év január hó végéig benyújtani. Azon vállalkozó, aki fényüzési cikkeken kívül más tárgyakat is árusít, köteles külön bevallást benyújtani azon bevételről, amely fényüzési tárgyak eladásából befolyik és külön a többi bevételről. Ha a vállalkozó a fentemlített határidő letele után 14 napon belül nem nyújtja be az adóvallomást, akkor kivettelt adója 5 százalékkal lesz felelmele. A vállalkozónak kötelessége külön adóvallomásba foglalni azon áruknak az árait, melyeket nem vállalkozóktól vásárol és amelyekből az adót a szállító helyett köteles megfizetni. Vállalkozók, akik olyan tárgyakat szállítanak, melyek szakmájukba nem tartoznak, kötelesek ilyenemű bevételükre külön fényüzési adóvallomást benyújtani, esetleg ha más bevételükről nyújtanak be fényüzési adóvallomást, az ilyen bevettelt vallomásoknak egy külön mellékletébe fog-

lalni. Ugy a forgalmi, mint a fényüzési adó fizetésére kötelezett vállalkozók kötelesek a negyedévi bevételükből járó adót befizetni minden hivatalos felhívás nélkül 6 héten belül az illető negyedév eltelte után.

— **Népmozgalmi statisztika Léva.** Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Léván az 1933. évben született gyermekek száma 251, ebből halvaszületett fiú 12, leány 5, 136 fiú és 115 leány, házasságon kívül született 32 Házasságot kötött 98 pár. Elhaltak száma 262.

— **Elvesztett.** Szerdán, jan. 3-án délelőtt a Bars megyei Népbankból való távozásomkor elvesztettem a betétkönyvem. A becsületes megtaláló kéri, hogy a reá nézve értékeltessen könyvet a Bars megyei Népbanknál, vagy a tulajdonosánál illő jutalom ellenében leadni.

— **Rablótámadás egy lévai péküzletben.** Weisz Gyula lévai péknek a plebánia-templom mellett levő fióküzletébe f. hó 2-án az esti órákban egy fiatalember nyitotta be, aki az elárusítóőre, Öbert Blanka kást fogott és pénzt követelt, mire a megijedt leány átadta a pénztárban levő hatvan koronát. A rabló erre eltávozott. Ely lévai férfit gyanúsítanak a támadással, akinek az eset óta nyoma vesztelt.

— **Akik izgat a penztársa.** A lévai sártéptacon f. hó 2-án a csendőrség elfogta Kopolcski Anna 67 éves selmecbányai nőt, aki Lovas Emília lévai lakos zsebből kilopta a penztárcát, amelyben 50 K. volt. Az őreg tolvajnál azt mondta a csendőrnöknek, hogy a tárcsa kiállt a zsebből és ez annyira izgatta őt, hogy muszáj volt ellopnia. — Peko András kenézi munkás a lévai betegsegélyző előtt hagyta a kerekpárját, míg a hivatalban elvégzi a dolgát, de mire kijött, a gépet ellopták. — Berényi Albert szabó üzletajtására kiakasztott reklámkábátot elvitték.

A vonat elő vetette magát egy leány. Poprácz Bözsi 21 éves leány mint háztartási alkalmazott szolgált egy lévai állami tisztviselőnek. A leányt urója egy legénygyűből kifolyóan megdorgálta a napokban, mire a leány haza ment Génye pusztán lakó szüleihöz. Ámde édesanyja is helytelenítette Bözsi eljárását, mire a szerencsétlen fiatal leány halálra szánta magát. Este eltávozott otthonról és megvárta a hat óra husz perckor Génye mellett elhaladó vonatot. Markó János uradalmi baktertől még megkérdezte, hogy mikor jön a vonat, mire ez azt felelte, hogy mindjárt jön. Poprácz Bözsi ezután így bucsuzott a baktertől: Isten veled, üdvözölöm az anyámat! Tovább ment és lefeküdt a vasúti sínre és az esti ködben várta a már zakatolva érkező vonatot, amely a fejt leszelte. A mozdonyvezető ekkor észrevette, hogy valami történt és megállította a vonatot. Markó bakter, aki ott őrizte a répat a sinek mentén, azt kérdezte, hogy csak nem a Poprácz Bözsi vetette magát a vonat elé? A leány véres feje hangtalanul válszolt, hogy igen.

— **Végzetes baleset történt Fakóvezekény községben.** Szadovszky József gazda felesége súlyos szívbajban szenvedett és időnkint rohamokat kapott s legutóbb eszméletét veszte oly szerencsétlenül bukkott el, hogy bezúta a koponyáját és meghalt. A szerencsétlen asszony hetekkel ezelőtt hasonló rohamot kapott s a tüzes takaréktűzhelyre zuhanva, s. y. os égési sebeket szenvedett.

— **Trafiküz.** Csütörtökön este 8 óra tájban özv. Siketény Kálnai utcán levő trafikjában tűz keletkezett, melyet szerencsére idejében észrevettek s lokalizáltak. A kárt 10.000 K-ra becsülik. A tűz ismeretlen módon keletkezett.

— **Az Orient mozgó e heti műsora** ma d. u. 2 és 4 órakor A pusztá leánya c. filmoperettel kezdődik. Este Schnitzler halhatatlan drámája a Szerelmeskedés kerül bemutatásra. A főszerepeket Schneider M. és Hörbiger P. alakítják. Január 9 és 10-én ket- tős műsor a New-yorki éjszakák c. szenzációs dráma és az Igazság és becsületét c. pompás cow-boy film fog menni. Január 11, 12 és 13-án Willy Forst slágerfilmje az Égő titok c. drámát mutatják be.

— **Az Apolló mozgó e heti műsora** rendkívül érdekes. Ma d. u. 9/2 és 9/4 órakor a Bón-Hurkes. Este pedig a világáboruban játszódó kémdráma, Asszony a tűzben kerül sorra, Brigitte Heimmel a főszerepben. Kedden és szerdán este: L-hull az álarc regényes filmet mutatják be Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap az idény legnagyobb sláger operettje kerül vászra: Én és a császár, melynek főszerepeit Lilian Harvey, Conrad Veidt alakítják.

Dr. Bandy László specialista fogorvos október 2-án megkezdte rendelését fog és szájbetegek részére. Stefanik utca 14. (Fogadó utca). Rendel az összes gyógyalapot részére is.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Balla Lajos és Simon Rozália fia Lajos — Hrásko Jenő és Kocsis Erzsébet leánya Éva Erzsébet Mária — Kondel István és Meicska Ilona fia István — Mikla Sándor és Mikla Viktor halvaszületett fia — Sebényi József és Kubicek Lujza fia József.

Házasságok. Lúley János r. kath. és Havran Franciska r. kath.

Halálozások. Özv. Fritz Károlyné szül. Knop Anna, 68 éves — Poprac Erzsébet, 21 éves — dr. Sós Antal, 68 éves — Várdy István, 78 éves — Ocsjag Ferenc, 4 hónapos.

A lévai inségbizottság közleményei:

A munkanélküliek és ellátatlanok felségélyezésére szolgáló inségadóra 1933. dec. 29-től 1934. jan. 4-ig az alábbi befizetésekre eszközöltettek 3900 K-összegeben.

Wetzler Dávid naptár megváltás címén 200, Bándy Endre 200, Boromisza Tivadar 100, Eisler Lipót 100, Bars megyei Népbank 2000, H. J. 200, Strasser Samu 300, Deutsch Elemér 300, Klein Ármán 300, Klein Béni 100, Kempfner Simon 100 Kc. Fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetünket. INSEGBIZOTTSÁG.

A „Bars” rádió műsora:

Vasárnap, január 7.
BRATISLAVA. 9 Intenzitétel. 10.15 Gramofon. BUDAPEST. 9.45 Hírek. 10 Ref. intenzitétel. 11 R. k. mise. 12.30 Gramofon. 13.50 Tólgicz. 15 Földművelésügyi előadás. 16.30 „A szellemi munka okos beosztása” előadás. 17.30 Csévesg. 18 Heilmann-jazz. 13.45 „A si legényáda” előadás. 19.35 „A domlány meg a rékli” előadást. 21 Operett-részlet. 22.30 Kurina cigk. 23.15 Hangv. PRAHA. 7.30 Zene. 9.25 Zongorahangv. 17.45 és 19.05 Gramofon. 20.50 Kvintett. WIEN. 8 Orgonahangv. 11.20 Kamarazk. 15.25 Négyes. 16.55 Gramofon. 18.55 Opera. 22.10 Zene.

Hétfő, január 8.
BRATISLAVA. 9.55 Gramofon. 16 Orosz zene. 17.50 Zongorabűs. 21.10 Dalcst. BUDAPEST. 12.05 Hangv. 12.30 Weidinger-zk. 15.30 Diakférla. 16 Asszonyok tanácsadaja. 17 Elbeszélés. 17.30 Veres cigk. 18.20 Német nyelv. 18.50 Gramofon. 19.40 Filharmonia Társaság hangv. 21.45 Hetenyi-Buday—Sebő-trió. 23 Rigo cigk.

PRAHA. 11, 12.10, 13.45, 15.30, 17.15 és 17.50 Gramofon. 19.25 Tarka-est. 21.15 Tánccalok. WIEN. 12 Gramofon. 12.30 Zene. 17.05 Zongorahangv. 19.25 Zenés-est. 20.50 Dalok és áriák.

Kedd, január 9.
BRATISLAVA. 17.40 Heber rapszódia, 20.30 Zongorahangv.

BUDAPEST. 12.05 Müller cigk. 13.30 Gramofon. 16 „A bicsei bekekövetés” előadás. 17 Zenekari hangv. 18 Elbeszélés. 18.30 Operaház előadása „Nürnberg mesterdalnokok” dalmű 3 felv. Majd Nogrády jazz-zk. PRAHA. 10.45, 12.10, 12.35, 15.30, Gramofon. 16 Zene. 17.50 Gramofon. 20.05 Hangv. WIEN. 12, 12.30 és 13.10 Gramofon. 16 Gyermeckóra. 17.20 Zongorahangv. 22.25 Zene.

Szerda, január 10.
BRATISLAVA. 12.35 Zene. 17.55 Magyar óra. BUDAPEST. 12.05 Vokálitvett. 13.30 Honvéd zk. 15.30 Diakférla. 16 „A szendvicsek” előadás. 17 „Regi magyar nyelvelemleinkről” előadás 17.30 Hegedűjáték. 18 Olasz nyelv. 18.30 Roosz zk. 18.50 Testnevelési előadás. 19.15 Előadás. 19.50 Hangv. 20.40 Bpesti hangv. Zenekar. 22.45 Horváth cigk. PRAHA. 12.10, 13.45, 15.30 Gramofon. 17.30 Hangv. 19.25 Vidám óra. 21.15 Zenekari hangv. WIEN. 12 Zene. 12.0 Gramofon. 13.10 és 13.30 Zene. 18.55 Táncest. 20.05 Hangv. 22.30 Zene.

Csütörtök, január 11.
BRATISLAVA. 11.30 Orgonajáték. 11.35 Gramofon. 16 Nyitányok. 16.50 Dalok. 19.30 Vigjáték. BUDAPEST. 12.30 Szimfónikus-zk. 13.30 Hangv. 16 Mesék. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Hegedűjáték. 18 „Oriáskigyóvadászát az Amazon mentén” felolvasás. 18.30 Gramofon. 19.30 „A Saar-vidék döntés elotti” előadás. 20 Magyar nótáest. 21.50 Pataky-jazz. 22.45 Operaházi zk. PRAHA. 11, 12.10, 13.45, 15.30 és 18 Gramofon 18.25 Német óra. 22.25 Négy polka. WIEN. 12 és 13.10 Zene. 17.15 Zongorahangv. 18.55 Áriaest. 20 Budapest.

Disznótóros vacsora 9-én, kedden a Jeszensky vendéglőben.

Péntek, január 12.

BRATISLAVA. 18.20 Gramofon. 20 Szimfónikus hangv.

BUDAPEST. 12.05 Bertha zk. 13.30 Államrendőrség zk. 15.30 Diákféltóra. 16 Ifjúsági előadás. 17 „Bacsányi János” előadás. 17.30 Enekgangv. 18 „Néhány tanács kezdő vívóknak” előadás. 18.30 Zongorahangv. 19.05 Küllügyi negyedóra. 19.30 Operaház előadása „Lecouvreur Adrienne” dalmű 3 felv. 22.35 Bura cigzk.

PRAHA. 10.10, 11, 12.10, 13.35, 15.30 Gramofon. 17.05 Hangv. 18.15 Német óra. 19.30 Opera. WIEN. 12 és 13.10 Zene. 17.05 Dalok. 18.25 Operettnyitányok. 19.35 és 22.05 Zene.

Szombat, január 13.

BRATISLAVA. 12.35 Zene. 17.15 Bábszínház. 18.30 Gramofon. 20.05 Vigjáték.

BUDAPEST. 12.05 Hangv. 13.30 Kőcse cigzk. 16 Meseóra. 17 Operaházi zk. 18.15 „Helytörténeti emlékek a studio körül” felolvasás. 18.45 Fejes zk. 19.30 Mit úzen a rádió. 20 Gramofon. 21 Előadás a studióból „Az ígért földje” vigjáték 3 felv. Majd Rác cigzk.

PRAHA. 12.10, 12.35, 15.30, 15.45 Gramofon. 17.25 Dalest. 18 Gramofon. 20.55 Tarka est.

WIEN. 12 és 13.10 Zene. 16.40 Citerazene. 17.40 Szonáta. 18.50 Zene. 20.05 Dráma. 22.40 Gramofon.

Levice város jegyzői hivatalától.

19049—1933. szám.

Tárgy: Fegyvertartási engedélyek kiváltása és meghosszabbítása 1934. évre.

Hirdetmény.

A járási hivatal 12—1933. számú rendelete értelmében figyelmetlenek a fegyvertartási engedélyek tulajdonosai, akiknek fegyvertartási engedélyük 1933. december 31-ével lejárt, kötelesek új fegyvertartási engedélyt beszerezni, míg a többiek anaok 1934. évre való meghosszabbítását kérelmezzék.

Fegyvertartási engedély kiváltása mindennemű fegyverre kötelező. Járási hivatalhoz címzett bélyegtelen kérvények 1934. évi január hó 15-ig a jegyzői hivatalnál (Város-háza, földszint 4. sz.) adandók be, ahol az érdekeltek szükséges felvilágosítást nyernek.

Levice, 1933. január 4.

KORALEWSKY j. főtökár

19002—1933. szám.

Hirdetmény.

Léva város hivatala felhívja az ebtulajdonosokat, hogy kutyáikat a városi adóügyi osztálynál I. em. 9. sz. alatt 1934. január 31-ig jelentse be, az ebbárcát már az 1934. évre befizetendő ebadó alapján váltásák ki (az 1888. évi VII. t. c. 2. §-a és az orsz. hiv. 30.000/3600/30 odd. 19. sz. rend. alapján).

Figyelmeztetem a lakosságot arra, hogy ha valaki évközben szerez kutyát, úgy a kutyát a tulajdonos a már fentebb említettek szerint a megszerzéstől számított 8 napon belül köteles szintén a városi hivatalban bejelenteni.

Azon ebtulajdonosok ellen, akik a szükséges bejelentést elmulasztják és az ebadót az 1934. évre nem fizetik ki, ellenük büntető eljárás lesz indítva, az ebadó kétszeresen fog előíratni, vagy a kutya bár mikor kiírható lesz, amely eljárás ellen felebbezésnek helye nincs.

Léva, 1933. dec. 30.

ANTAL s. k. városbíró

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	123	—	124 kor.
Rozs	—	"	73	—	75 "
Árpa	—	"	70	—	72 "
Zab	—	"	60	—	63 "
Kukorica	—	"	82	—	85 "
Bab	—	"	—	—	80 "
Lóheremag	—	"	900	—	950 "
Lucernamag	—	"	600	—	650 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bars megyei Népbank Levice, jelentése.

	dec.	jan.
	30-án:	5-én:
100 pengő	—	476.— 459.—
100 osztrák schilling	—	385.— 380.—
1 angol font	—	109.— 109.—
1 amerikai dollár	—	21.— 19.50
100 svájci frank	—	651.— 650.—
100 francia frank	—	131.— 132.—
100 líra	—	176.— 175.—
100 német márka	—	802.— 802.—
100 dinár	—	42.— 41.—
100 lei	—	17.— 17.50

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgáltató levelezőlapot csatolni

Előnyösen fekvő és a mai kor igényeinek is megfelelő villaszerű ház a Kákában, valamint Kiskálnán két ház nagy telekkel eladó. Érdeklődni lehet Szauer Izidornál Levice és Fenyvessy Gégnél Levice. 24

Német és angol nyelvet tanít ALSTERNE B-lecsák-sor 2.

Szoba konyha kiadó Ozmán tér 8 szám alatt. Ugyanott egy gyermekköcsi eladó. 32

Szoba konyha kiadó 15-től. Kollár u. 28. 33

Egy jókarban lévő szalongoarnitúra és egy ebédloaszal jutányosan eladó. Érdeklődni lehet Köztársaság tér 11. 36

Azonnali belépésre felvétetik acquisiteur egy elsőrendű biztosítótársaság főügynökségénél. Több évi praxissal bírók előnyben részesülnek. Cím a kiadóban. 37

Keresek február 1-ére 2 szobás házat bérbe, udvarral, kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 38

Két üzlethelyiség a város centrumában kiadó. Cím a kiadóban. 40

Bérbe keresek 2 nagyobb szoba, előszobás (veranda) lakást, lehetőleg magányos házban február, március vagy április 1-re. Ugyanott egy szép fényezett ebédlo kredenc olcsón eladó. Érdeklődni lehet Ladányi u. 16/b. 41

Jókarban lévő szoba és konyha bútorozott szoba 1—2 személy részére azonnal kiadó, Ladányi utca 5. 42

Szoba, konyha kiadó Kálnai utca 20 szám alatt. 43

Különbejáratu butorozott szoba 1—2 személy részére azonnal kiadó, Ladányi utca 5. 44

Eladó Zách utca 3. számú ház. Érdeklődni lehet Horváth u. 6. sz. alatt. 45

Lévan ujonnan épült 2 szoba, fürdőszobás modern ház 25 évig adómentes, továbbá 52 holdas birtok Korpona mellett szabadkézből olcsón eladó. Bővebbet Perec utca 1. b. 46

HANGOS ORIENT MOZI

Január 7-én, vasárnap d. u. 2 és 4 órákor nagy népelőadás! Filmoperett!

A pusztá leánya

(MEGSZÉKELT A SZIVEM)
Főszerepekben: Alpár Gitta, Gustáv Fröhlich, Halmay Tibor

Január 7-én, vasárnap 3/4, 6 és 3/4 9 órákor utolsó előadásai Schnitzler Arthur halhatatlan drámájának

SZERELMESKEDÉS

Főszereplők: Magda Schneider, Paul Hörbiger, Willy Eichberger, Luise Ulrich és Olga Tchechova

Január 9- és 10-én Premier. Kettős műsor!

New-Yorki éjszakák

Dráma a new-yorki alvilágból.
Főszerepekben: ALICE WHITE

Szenzációs hangos cow-boy film

Az igazság és becsületért

Főszerepekben: KEN MAYNARD

Január 11, 12, 13-án sláger film! Willy Forst, Hilde W agener, Alfred Abel

ÉGŐ TITOK

Stephan Zweig novellája nyomán

A világhírű müncheni

SALVATOR SÖR

állandó friss csapolása és palackokban való előrusítása

HRDINA vendéglőben

Építőtelkek

AZ UJMAJOR és a dohánnybeaváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Levice

Schüek Gyuláné divatáruházában,

Bafával szemben gyűjtőtelepet létesítettem

és megbízóimnak a legközelebb munkát minden konkurenciát kizáró áron nyújtom:

Gallér, hófehér zománc fényvel **Kč 0.45**

Férfi öltöny, garant. vegyileg tisztítva **Kč 22.—**

Valamint minden festést és tisztítást vállal.

Szakszerű, gyors és megbízható kiszolgálás.

KEMÉNY,

vegytisztító-, ruhafestő- és gőzmosógár

BANSKÁ BYSTRICA

Szenzációs 14 olcsó nap

Szenzációs 14 olcsó nap

KOHN és KOVÁCS

divatáruházában.

Nagy fehér hét

Nagy leltári eladás

Nagy maradék vásár

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samotkozását szakszertüen és jutányos áron. - Új cserépkályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

„DUNA”

általános bizt. r. t. főügynöksége
Rónai Lipót

irodáját áthelyezte

1934. évi január hó 1-től Levice,
Hviezdoslavová (Petöfi) utca 9., 1. em.
(Bafa mellett) Müller-féle házba

HANGOS APOLLÓ MOZI

Vasárnap délután 3/4 és 5/4 órákor népe-
előadás. Nagyszabású történelmi
filmmű. HANGOS FILM!

BEN-HÚR

Főszereplő: Ramon Novarro

Vasárnap, január 7-én este 6 és 8/9 órákor,
utolsó nap! — Érdekesítő kém-
kedési dráma, mely lejátszódik
az olasz fronton, a világháboruban

Asszony a tűzben

(K É M N Ő)

Főszerepekben: BRIGITTE HELM,
Ludvig Diehl és Theodor Loos

Jan. 9 és 10-én, kedden 8/9 és szerdán
9/9 órákor nagyszabású beszélő
filmmű, Berger Hening Vizözön
színpadi műve

Lehull az álarc

Főszerepekben: Lissy Arno, Arno
Frey, ANTON POINTNER

Január 11—14-ig. Csütörtök, péntek, szomb-
at és vasárnap, az idény slágere,
németül beszélő film operett

Én és a császárnő

Lilian Harvey, Conrád Veidt, Mädy
Christians és Mária Schuster

Az én legnagyobb örömem.

Csak neki köszönhetem
a szép kelengyét.
Kérjen prospektust.

Előnyös RÉSZLETFIZETÉSI
feltételek!

SOKAT
TAKARIT MEG,
ha már most,

AZ IDÉNY
ELŐTT ADJA
JAVÍTÁSBA

szakszerű JAVITÓ és ZOMÁNCOZÓ műhelyembe

BAROSKA J. Levice, Kálnai u. 3

Telefon 130

JAWA motorkerékpárok!

GRAMOFON LEMEZEK,
legjobb felvételek!

Lőpor és robbantószer
áruda!

Boldogabb újévet

szerezzen magának és családjának

RADIOVAL

amely ma már a legolcsóbb és legkedvesebb

újévi ajándék

Előnyös RÉSZLETFIZETÉSI feltételek!
Kevés pénzért — sok öröm! — Tekintse meg
nagy újévi RADIO kiállításunkat!

RADIO CENTRAL — KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Legrégibb szaküzlet! Legnagyobb tapasztalat!

SZÉPIRODALMI UJDONSÁGOK

NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK

NYITRAI ÉS TÁRSA

KÖNYV ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN LÉVÁN

Nyitrai és Tarsa könyvnyomdája Levice—Léva.